

РЕШЕНИЕ

№ 13822

гр. София, 22.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 31.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **1672** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 6 от Закона за социални помощи (ЗСП) във връзка с чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на М. С. Р., с адрес [населено място], [улица], вх.В, ет.4, ап.21 срещу Заповед № ЗСП/Д-С-О/2455 от 02.12.2024 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – О., потвърдена с Решение № 22-РД06-0007 от 17.01.2025 г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане (РДСП) – С. град.

С жалбата се иска оспорената заповед да бъде отменена като се сочи, че постановеният отказ е неправилен, необоснован и незаконосъобразен. Инвокират се съображения, че социалните органи са приложили превратно закона, като са се позовали на дяловото участие на жалбоподателката в две търговски дружества, без да вземат предвид, че нито едно от дружествата не извършва търговска дейност.

В хода на съдебното производство оспорващата, редовно призована, не се явява и не се представлява.

Ответникът - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – О., редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Административното производство е образувано във връзка с подадено Заявление - декларация вх. № ЗСПД/Д-С-О/2455 от 31.10.2024 г. на М. С. Р. за отпускане на целева помощ за топлоенергия. В заявлението е посочено, че жалбоподателят е разведена, пенсионер, притежава ТЕЛК, инвалид с определена неработоспособност от 70% до 89,99%; с brutни доходи в размер на 4583,28 лв.;

ползва съсобствено жилище и притежава 16 дка земеделска земя в [населено място] поле и 6 дка земеделска земя в с Д. Б..

Изготвен е социален доклад, в който е посочено, че жалбоподателят е на възраст от 77 години, разведена без деца, пенсионер по болест, едночленно семейство; пенсионер, с увреждане; съжителства с племенницата си Д. Р. на посочения адрес в заявлението – декларация. Притежава ЕР на ТЕЛК № 3195/121 от 03.07.2003г., издаден от Първа МБАЛ С. „Св. Йоан Кръстител“ ЕАД, със срок пожизнен. Оценка на работоспособността/вида и степента на увреждане: Със заболяване от 71% до 89,99%. Допълнително е посочено, че след справка Агенцията по вписвания от 15.11.2024г. е установено, че М. Р. е управител и едноличен собственик на „РАЙДЕМА“ ЕООД и „РАЙДЕМА МСМ“ ЕООД. СМДО за предходните шест месеца на жалбоподателката е 182,60 лв. Със Заповед № ЗСП/Д-С-О/2455 от 02.12.2024 г. директорът на дирекция „СП“ О. е отказал отпускането на целева помощ за отопление с топлоенергия за отоплителен сезон 2024/2025г. на М. Р. на основание чл. 2, ал.1 от Наредба № РД-07-5 от 16 май 2008 г. във връзка с чл. 10, ал.1, т. 2 от ППЗСП – лицето има участие в капитала на търговски дружество. Административният акт е връчен лично на адресата му на 06.12.2024 г., видно от приложеното по делото известие за доставяне (лист 19).

М. Р. е подала жалба на 27.12.2024 г. срещу заповедта на директора на ДСП – О. пред директора на РДСП -С. град. Горестоящият административен орган е отхвърлил оспорването като неоснователно с решение № 22-РД06-0007 от 17.01.2025 г., връчено на жалбоподателката на 24.01.2025г., видно от приложеното по преписката известие за доставяне (лист 25).

В хода на съдебното производство като доказателства са приети представените с жалбата и административната преписка документи, както и допълнително представените от страните.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 7 –ми състав направи следните правни изводи:

Жалбата до съда е подадена по пощата на 07.02.2025г. и адресирана до Директора на ДСП –О., от процесуално легитимирано лице и в срока по чл. 149, ал.1 от АПК, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е **ОСНОВАТЕЛНА**

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт (чл. 168, ал.1 АПК) на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че същият е издаден от компетентен орган по смисъла на чл.13, ал. 2 ЗСП. При издаването на заповедта е спазена предвидената в закона писмена форма, но са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, предвидени в ЗСПД и Правилника за прилагането му.

В съответствие с разпоредбата на чл. 168, ал. 1 АПК съдът следва да се произнесе по законосъобразността на обжалвания административен акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва закона, по чл. 146, т. 1 – 5 АПК.

Издадената заповед е индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал.1 АПК, доколкото съдържа волеизявление на административен орган, с което се засягат права и законни интереси на жалбоподателя. Същата е издадена от компетентен орган- Директор на ДСП – О. и в законоустановената писмена форма. За да отговаря на изискванията за форма по чл. 59, ал.2 АПК същата следва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за нейното издаване. Съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредба № РД 07-5 от 16.05.2008 г. на МТСП, право на целева помощ за отопление имат лицата и семействата, чийто средномесечен доход за предходните 6 месеца преди

месеца на подаване на заявлението-декларация е по-нисък или равен от диференцирания доход за отопление и отговарят на условията по чл. 10 и чл. 11 ППЗСП. В конкретния случай между страните не се спори, че през релевантния период доходите на оспорващата за предходните 6 месеца преди месеца на подаване на заявлението за отпускането на помощта, са в размер по-нисък от диференцирания доход, определен по реда на чл. 2 от посочената наредба. Не се спори също така, а и от социалния доклад се установява, че към датата на подаването на заявлението-декларация и към тази на издаване на процесната заповед, жалбоподателят е отговаряла на всички допълнителни изисквания по чл. 10 и чл. 11 ППЗСП, с изключение на това по чл. 10. Ал.1, т. 2 ППЗСП (в сила от 01.06.2023 г.), тъй като има участие в капитала на „РАЙДЕМА“ ЕООД и „РАЙДЕМА МСМ“ ЕООД. Според посочената норма, помощ се отпуска, ако кандидатстващото лице не осъществява дейност като едноличен търговец и няма участие в капитала на търговско дружество.

Тълкуването на действащия текст на чл. 10, ал. 1, т. 2 ППЗСП еднозначно налага извода, че конкретно по отношение на едноличните търговци, като правоизключващо получаването на социална помощ обстоятелство вече се въвежда именно действителното извършване на търговска дейност, а не формалното наличие на регистрация. По отношение на лицата притежаващи дялове в капитала на търговски дружества, изискване за действително осъществявана търговска дейност, като възможен източник на доходи, отново не е изрично въведено. Съдът обаче намира, че такова изискване следва от разума на закона, тъй като липсва правна логика за нееднакво третиране на отделните заявители на социална помощ, единствено на база правноорганизационната форма, под която същите участват в осъществяването на търговска дейност. Обратното тълкуване би означавало при еднакви други условия лице, регистрирано като едноличен търговец, но фактически неосъществяващо търговска дейност към определен момент, да се ползва с права, които само на това основание се отказват на съдружник в търговско дружество, също неизвършващо дейност.

На следващо място при тълкуването на конкретните разпоредби от ППЗСП следва да се имат предвид целите на социалното подпомагане, прокламирани в чл. 1 ЗСП, една от които е подпомагане на гражданите, които без помощта на другото не могат да задоволяват своите основни жизнени потребности. В преследване на тази цел с разпоредбата на чл. 2, ал. 3 ЗСП, е регламентирано, че право на социални помощи имат лицата, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с помощта на задължените по чл. 140 от Семейния кодекс да ги издържат лица, да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности. От своя страна чл. 11 ЗСП определя социалните помощи като средства в пари и/или в натура, които допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали потребности на подпомаганите лица и семейства и се получават от лица, след като са изчерпани всички възможности за самоиздръжка и за издръжка от лицата по чл. 140 СК.

В разглеждания случай директора на ДСП – О. е констатирал, че оспорващата има дялове респ. е управител и едноличен собственик на капитала в „РАЙДЕМА“ ЕООД и „РАЙДЕМА МСМ“ ЕООД, но не е взел предвид вписаните обстоятелства в Търговския регистър по партидата на двете търговски дружества, от които е видно, че за „РАЙДЕМА“ ЕООД с капитал от 13 лв. има подаден нулев ГФО за 2017г., а за 2018г. и 2019г. са подадени декларации по чл.39, ал.9, т.2 от Закона за счетоводството, че дружеството не осъществява дейност. Видно от данните в Т. за „РАЙДЕМА МСМ“ ЕООД с капитал от 3 лв. са подавани единствено и само декларации по чл.39, ал.9, т.2 от Закона за счетоводството за 2017г., 2018г. и 2019г., че дружеството не осъществява

търговска дейност.

В този ред на мисли, оправдано с оглед целта на закона е условието по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ППЗП, да не се отпуска целева помощ на лица реално осъществяващи търговска дейност, независимо дали фактически получават доходи от същата. Извършването на този вид дейност предполага възможност както за реализиране на печалби, така и за търпене на загуби, рискът от които е преценен и приет за приемлив от съответното лице, след като същото е започнало да я осъществява. Доколкото е изцяло в зависимост от свободната воля на конкретното лице, продължаващото към определен момент извършване на търговската дейност е индикация, че посредством нея то има възможността да реализира доходи, позволяващи му да задоволи най-малко основните си жизнени нужди. Съответно в такива случаи осъществяването на търговска дейност е достатъчно основание да бъде отказано предоставянето на заявената социална помощ, а липсата на достатъчно доходи от тази дейност би следвало да се вземе предвид единствено ако е безспорно доказана от лицето, претендиращо подпомагане. Обратно, фактическото преустановяване на търговската дейност от лицето, макар и без извършена формална deregистрация, изначално предполага липсата на доходи от тази дейност, което е и релевантният за целите на социалното подпомагане факт. Поради това, ако административният орган счита, че такива доходи все пак са реализирани, той следва да установи тяхното наличие и размер, за да провери дали те /заедно с евентуални други доходи/, са достатъчни за издръжка на лицето /семейството/.

В конкретния случай, обаче, видно и от доказателствата по делото, жалбоподателката М. Р. формално е управител и едноличен собственик на капитала на две търговски дружества - Р. ЕООД и Р. М. ЕООД, но дружествата не упражняват дейност. Наложени са запори върху дружествените дялове от капитала на тези дружества на оспорващата.

Същевременно в нито един момент от производството не е било спорно, че единствените доходи на заявителката през законово определения за релевантен 6-месечен период са били от получаваните пенсията ѝ за осигурителен стаж и възраст и получените средства по реда на Закона за хората с увреждания.

От друга страна фактът, че същата е пенсионер поради навършена възраст, предполага определена степен на намалена работоспособност, т. е. изключва възможността тя да осигурява допълнителните средства необходими за осигуряване на нормално съществуване, чрез полагане на личен труд. На практика разглежданият случай нагледно илюстрира несъответствието на предлаганото от административния орган тълкуване на чл. 10, ал. 1, т. 2 от ППЗП, с преследваната от закона цел, като на изцяло формално основание е лишено от възможност за социално подпомагане лице, което според данните по преписката, обективно отговаря на всички останали законови изисквания за получаването на такова подпомагане. Това тълкуване влиза и в пряко противоречие с разпоредбата на чл. 11 от ЗСП, доколкото не е спорно, че доходите на М. Р. и нейната племенница, с която съжителства са под диференцирания доход за отопление, т. е. презюмира се, че не са достатъчни да осигурят отопляването на обитаваното от тях жилище през отоплителния сезон.

По изложените съображения съдът намира че оспорваната заповед като издадена от компетентен орган, но при неспазване на процесуалноправните и материалноправните предпоставки за законосъобразност и в противоречие с целта на закона, следва да бъде отменена и преписката върната на административният орган с указания да се издаде нов акт, съобразно мотивите на настоящото решение относно тълкуването на чл. 10, ал.1, т. 2 ППЗП.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал.2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. С. Р., с адрес [населено място], [улица], вх.В, ет.4, ап.21, Заповед № ЗСП/Д-С-О/2455 от 02.12.2024 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – О., потвърдена с Решение № 22-РД06-0007 от 17.01.2025 г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане (РДСП) – С. град.

ВРЪЩА преписката на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – О., за ново произнасяне при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението, в 14 дневен срок от влизането му в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: